

Güven Verici, Destekleyici ve Hoşgörülü Tutum

Güven verici, aile tutumunda çocuklara karşı hoşgörü ve destekleme vardır. Anne baba çocuğunu olduğu gibi kabul edip destekler. Çocuklarına karşı sevgi doludurlar. Çocuğun ilgilerini, yeteneklerini göz önünde tutarak, yeteneklerini gerçekleştirebileceği ortamlar hazırlarlar.

Güven verici, destekleyici ailelerde yetişen çocukların özellikleri;

- Sosyalleşmiş, işbirliğine giren çocuklardır.
- Arkadaş canlısı ve duygusaldırlar.
- Sosyal açıdan dengeli ve mutlu bireylerdir.
- Özgüvenleri yüksektir, sorumluluk sahibidirler.
- Kendine ve başkalarına güvenir.
- Yaratıcı ve bağımsızdır.
- Kurallara ve otoriteye saygı duyar.

ANNE VE BABALARA ÖNERİLER

- Çocuğunuzun yanında eşinizi asla kötülemeyin ve eleştirmeyin. Kendi kırgınlığınıza çocuklarımızı ortak etmeyin.
- Çocuğunuza eşinizle mutlu olduğunuzu söyleyin ve davranışlarınızla da bunu gösterin; Kızgınlık anında annen-baban beni üzmem için yapmadı, kötü bir niyeti yoktu diyebiliriz.
- Sizinde çocuğunuzun da istediğinin olacağı çözümler üretmeye çalışın.
- Çocuklarınızı gerçekten dinleyin ve bunu ona gösterin; çocuğunuzun dinlerken başka işlerle meşgul olmayın. Konuşurken göz teması kurun, çocuğun yüzüne bakın, aynı hizada olmaya dikkat edin.
- Çocuklarınıza sözlerinizle değil davranışlarınızla

örnek olun; çoğu zaman anne babalar çocuklarına öğüt verirler, çocuk sözlerle anlatılanlardan çok davranışlarınızla vereceğiniz mesajları almaya açıktır.

- Kendi çözümlerini kendisinin bulacağı dinleme metoduyla onu dinleyin; yorum yapmanız gereken bir şey anlattığınızda 'hım, anlıyorum, evet, sonra' gibi devam sağlayacak sözcüklerle çocuğu sonuna kadar dinlemeniz gerekiyor çünkü amacımız çocuğun gömesi gereken noktaya kendiliğinden gelmesi.
- Çocuklarınızla sen dili ile değil ben dili ile konuşun; örneğin; sen tembelsin, çalışmıyorsun, sormusuzsun (sen dili) yerine , çalışmadığın zaman ben üzülüyorum, çünkü hak etmediğin halde kötü not almış oluyorsun (ben dili) kullanılmalı.
- Çocuğunuzun olumlu yönlerini ve başarılarını ön plana çıkarın.
- Çocuklarınızı kardeşleriyle ve arkadaşlarıyla kıyaslamayın. Kıyaslamak reddetmektir.
- Baskalarının yanında çocuğunuzun daima olumlu özelliklerini anlatın.
- Çocuğunuzun babasını-annesini kötülemesine, eleştirmesine ya da onların hakkında olumsuz konuşmasına izin vermeyin.
- Çocuğunuzun aldığı sonuçları değil çalışmasını ve gayretini ödüllendirin; Unutmayın çocuğunuz her şeyi başarmak zorunda değil.
- Çocuğunuzun akıllı, iyi niyetli, güzel olduğunu dile getirin.
- Çocuğunuzun koşulsuz sevin ; başarılı olursan seni severim, istediğim gibi olursan seni severim vb ifadelerden kaçın. Çocuklarınızı koşulsuz severseniz, onlara da hem kendilerini hem de insanları koşulsuz sevmeyi öğretirsiniz.

ANNE BABA TUTUMLARI

0 232 254 55 36

www.karabaglarram.gov.tr

karam@karabaglarram.gov.tr

972142@meb.k12.tr

Rehberlik ve Psikolojik Danışma
Hizmetleri Bölümü

Yaygın Anne-Baba Tutumları

Ana-baba tutumları, çocukların, ruhsal ve davranışsal tepkilerini belirleyen, sağlıklı birer kişilik geliştirmelerini sağlayan en temel faktördür. Sevgi ve disiplin temelinde değişik biçimlerde ortaya çıkar. Anne baba tutumları;

- Baskıcı, Otoriter Tutum
- Dengesiz ve Kararsız Tutum
- Koruyucu Tutum
- İlgisiz ve Kayıtsız Tutum
- Mükemmeliyetçi Tutum
- Güven Verici, Destekleyici ve Hoşgörülü Tutum

Baskıcı, Otoriter Tutum

Bütün kontrol anne ve babadadır. Çoğunlukla anlayışsız, hoşgörüsüz, katı ve baskıcı bir tutum içindedirler.

Otoriter bir ailede yetişen çocukların özellikleri:

- Stresli, tedirgin çocuklardır.
- Kendine olan güveni hemen hemen yok gibidir.
- Sessiz çekingen başkalarının etkisinde kolayca kalabilen çocuklardır.
- Sürekli eleştirildiği için aşağılık duygusu geliştirebilir.
- Dıştan denetimlidirler. Kendi başlarına karar veremezler dışarıdan birilerinin onu yönlendirmesini beklerler.
- Tam tersi çocuk isyankar da olabilir.

Dengesiz ve Kararsız Tutum

Çocuğun belirli bir davranışı anne baba tarafından farklı yorumlanır. Anne babalar aynı davranışı kimi zaman normal karşılarken kimi zamanda cezalandırabilirler. Bu durum daha çok anne veya babanın o anki psikolojik durumu ile ilintilidir.

Dengesiz ve kararsız tutumla yetişen çocukların özellikleri:

- Aşırı isyankar ya da aşırı boyun eğici olabilirler.
- Kaygılı, güvensiz bir kişilik sergileyebilirler.
- Büyüdüklerinde karşısındaki insanlara zor güvenirler.
- Tutarsız bir kişilik sergilerler.
- Karar vermekte güçlük yaşarlar.

Koruyucu Tutum

Bu ailelerde çocuğa gereğinden çok özen gösterirler. Koruyucu tutum daha çok "anne-çocuk" arasında gözlenir. Her türlü kararı çocuk yerine aile alır. Geç kavuşulan, aşırı istenilen, tek çocuk, tek erkek veya kız çocuk gibi çocuklar genellikle abartılmış sevginin odak noktası olurlar. Bu anne babalar çocuklarını el bebek gül bebek büyütürler.

Korucu tutumla yetişen çocukların özellikleri

- Aşırı bağımlı, özgüveni gelişmemiştir. Tek başına kararlar alamaz.
- Sosyal gelişimi zedelenir.
- Toplum tarafından kabulü zorlaşır.
- Kendini gruba kabul ettirmek için isyankar olabilir.

İlgisiz ve Kayıtsız Tutum

Çocuğun davranışları karşısında ilgisiz ve vurdumduymaz davranışlar sergileyen anne babalardır. Bu tip aileler için çocuğun varlığı ile yokluğu belli değildir. Bu anne babalar genellikle hoşgörülü ile boş vermeyi birbirine karıştırmaktadırlar.

İlgisiz kayıtsız tutumla yetişen çocukların özellikleri:

- Çocuk dikkat çekmek için etrafına zarar verebilir.
- İnsanlarla ilişki kuramaması sonucu sosyal gelişiminde gecikme ve saldırganlık sergileyebilir.
- Sözlü iletişim yetersizliğinden dolayı dil gelişiminde gecikme, konuşma bozuklukları ortaya çıkabilir.
- Özgüven sorunu yaşar.
- Hayattan ve kendisinden beklentisi olmaz.

Mükemmeliyetçi Tutum

Çocuklarından her şeyin en iyisini bekler. Kendi gerçekleştiremediklerini çocuklarının gerçekleştirmesini beklerler. Çocuklarından yüksek başarı beklerler.

Mükemmeliyetçi ailelerde yetişen çocukların özellikleri

- Aşırı titiz ya da tam tersi dağınık çocuklardır.
- Kendilerine güvenleri yoktur.
- Başarısızlığı uğradıklarında kolayca hayal kırıklığı yaşarlar
- Yanlış yapmaktan korkarlar.
- Okuldaki sıraları hep derli toplu, ders aralarında ödev yapan, grup çalışması gerektiğinde şikayet eden, bir işi tam yapmak için günler öncesinden çalışmaya başlayan çocuklardır.